

Afdeling: Økonomi- og Planlægning
Journal nr.: 19/12580
Dato: 21. maj 2019
Udarbejdet af: Vidja Navaneesan
E-mail: Vidja.Navaneesan@rsyd.dk

Træningstilbud til forældre til ADHD-patienter

I aftalen om budget 2019 for Region Syddanmark har regionsrådet prioriteret midler til at udvikle og gennemføre individuelle træningsforløb for forældre til børn og unge, som lider af ADHD (Attention-Deficit Hyperactivity Disorder).

Børn og unge med ADHD udgør en stor patientgruppe i børne- og ungdomspsykiatrien. Traditionelt tilbydes forældrene til disse børn psykoedukation i gruppeforløb med andre forældre.

Et forskningsprojekt fra Region Midtjylland viser imidlertid, at individuel og målrettet træning, skræddersyet til den enkelte familie over en periode på 8 uger, har bedre effekt og giver forældrene tekniker til at træne deres barns færdigheder og til at få en lettere hverdag med barnet i familien. Forskningsprojektet omhandler børn i alderen 3-7 år.

Der afsættes 2,2 millioner kroner årligt til ansættelse af to medarbejdere på hver af de to børne- og ungdomspsykiatriske afdelinger i Psykiatrien i Region Syddanmark. Medarbejderne skal udvikle og gennemføre individuelle træningsforløb for forældre til børn og unge med ADHD.

ADHD

ADHD medfører, at børn og unge er udfordret af uopmærksomhed, impulsivitet og hyperaktivitet. Derudover ses vanskeligheder med en række kognitive funktioner som arbejdshukommelse og planlægningsevnen.

ADHD medfører nedsatte organisatoriske færdigheder i hverdagen. Det giver sig udtryk i, at børnene ofte har en manglende tidsfornemmelse, svært ved at planlægge og prioritere, samt manglende overblik over lektier og opgaver, både derhjemme og i skolen. De organisatoriske vanskeligheder resulterer ofte i en nedsat skolepræstation og tenderer til at øges med tiden, da skolekravene stiger med alderen, mens forældrestyringen aftager. En særlig indsats for forældre til den yngre målgruppe forventes at have positiv forebyggende effekt i forhold til ungemålgruppen.

Individuel forældretræning

Region Midtjylland udbyder uddannelsen The New Forest Parenting Programme (NFPP), som er udviklet på baggrund af regionens forskning på området.

NFPP er et evidensbaseret forældretræningsprogram udviklet for forældre til børn i alderen 3-11 år med moderat til svær ADHD. Programmet tilbyder forældre en forståelse af ADHD baseret på den seneste forskning, og en forståelse af, hvordan ADHD påvirker barnets udvikling og adfærd. Ideen bag programmet er at hjælpe forældre til at blive deres barns træner og udvikle barnets færdigheder samt forbedre barnets aktivitet, impuls kontrol og opmærksomhed.

Psykiatrien i Region Syddanmark

Programmet skræddersys til det enkelte barns og families behov i et individualiseret behandlingsforløb gennem 8 sessioner, så der er fleksibilitet og fokus på de vanskeligheder, der er til stede hos det enkelte barn.

Forældre er de vigtigste i barnets liv, og behandlingen har fokus på at etablere en god og tryk relation mellem forældre og barn. Forældre lærer nye strategier til at støtte deres barns udvikling og anvises i at bedre barnets færdigheder og adfærd. Forskning peger på, at forældres støtte og tidlig indsats har en beskyttende effekt for børn med ADHD, og kan være med til at reducere de mange negative følger-virkninger, som er forbundet med ADHD.

Implementering af individuel forældretræning

De prioriterede midler fra regionsrådet skal anvendes til etablering af individuel forældretræning til forældre til børn og unge med ADHD hvilket betyder, at børne- og ungdomspsykiatrien i Region Syddanmark tilføjer endnu et godt tilbud til familier, som er påvirket af ADHD.

Tilbuddet om individuel forældretræning bliver målrettet den enkelte familie over 8 uger, og giver forældre en forståelse af hvordan ADHD påvirker barnets udvikling og adfærd. Samtidig lærer forældre specifikke teknikker og strategier til blandt andet at bedre barnets færdigheder, aktivitet og impulskontrol.

Begge afdelinger fra Børne- og Ungdomspsykiatrien i Region Syddanmark har medarbejdere under uddannelse til at varetage forældretræningen. De følger Region Midtjyllands uddannelse NFPP, som er beskrevet i forrige afsnit.

Tilbuddet afgrænses til at omfatte børn i alderen 3-11 år, som er den målgruppe forældretræningsprogrammet er målrettet, og hvor der er evidens for effekten. Afgrænsningen sker på baggrund af anbefaling fra førende forsker på området. Udfordringer som pubertet og så videre kan opstå, og håndteringen af det kan blive problematisk uden forskning på området. Derfor er anbefalingen fra et forskningsmæssigt perspektiv at satse på børnemålgruppen, hvor der er evidens for indsatsen.

Eksisterende tilbud

Individuel forældretræning er et nyt tilbud som suppleres af de eksisterende tilbud i Region Syddanmark. Til målgruppen af forældre til børn fra 12 år og op tilbydes psykoedukation i gruppe til forældre og unge sammen eller ungegrupper eller mulighed for individuel psykoedukation hvor det vurderes mere hensigtsmæssigt (i henhold til behandlingsspakken ADHD). Herudover tilbydes almindelige behandlingstilbud, netværksmøder, medicinsk behandling – medicinkontroller, forældretræning, herunder PMTO, familierapi samt sundhedsambulatorie (KRAM og søvnambulatoriet).

Børne- og Ungdomspsykiatri Sydjylland har et igangværende forskningsprojekt, der undersøger effekten for behandling af organisationsvanskeligheder for børn med ADHD i alderen 6-13 år. De foreløbige resultater viser en god effekt af behandlingen på organisationsvanskeligheder og ADHD symptomer. Omkring 50 patienter er inkluderet i et randomiseret forsøg, som afsluttes i 2019.

I forhold til mindre børn, er Børne- og Ungdomspsykiatri Sydjylland lige nu i gang med forskningsprojektet Circle of Security, hvor målgruppen er forældre til børn i alderen 3-8 år. Behandlingen er foræl-

Psykiatrien i Region Syddanmark

dretræning for fire forældrepar i gruppe. Mange børn med ADHD og adfærdsforstyrrelse er inkluderet og det forventes, at der vil ses en effekt også på ADHD symptomer.

Økonomi

Jævnfør budgetaftalen 2019 for Region Syddanmark, tilføres Børne- og Ungdomspsykiatri Odense og – Sydjylland et budget, hvor der afsættes 2,2 millioner kroner årligt til ansættelse af to medarbejdere på hver af de to børne- og ungdomspsykiatriske afdelinger i Psykiatrien i Region Syddanmark. Medarbejderne skal udvikle og gennemføre individuelle træningsforløb for forældre til børn og unge med ADHD. Det betyder, at midlerne fordeles ligeligt blandt de to afdelinger, og at hver afdeling tildeles 1,1 mio. til ansættelse af to medarbejdere. Medarbejderen skal udvikle og gennemføre individuelle træningsforløb for forældre med ADHD-børn. Midlerne er permanente og budgettet dækker lønudgifter til medarbejdere (for eksempel specialsygeplejerske og psykolog).

Som en del af implementeringsprocessen allokeres ressourcerne til afdelingerne med virkning pr. 1. oktober 2019, således at rekruttering af medarbejdere og opstart af tilbuddet sker hurtigst muligt efter forventet godkendelse i regionsrådet i august 2019.